

**ТАКТИКА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
УКРАЇНИ: ПРОФЕСІЙНА ГОТОВНІСТЬ ОПЕРАТИВНОГО СПІВРОБІТНИКА****TACTICS OF CONTERACTING CRIME BY THE UNITS OF THE CRIMINAL POICE
OF UKRAINE: PROFESSIONAL READINESS OF THE OPERATIVE OFFICER**

**Приполов І.І., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності
Національна академія внутрішніх справ**

**Лизогубенко Є.В., к.ю.н.,
старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності
Національна академія внутрішніх справ**

В контексті оперативно-розшукової тактики, як центральної інституції оперативно-розшукової діяльності розглядається роль та складники професійної готовності оперативного співробітника. Досліджується процес формування професійних якостей випускника закладу вищої освіти із специфічними умовами навчання та зокрема, його оперативно-розшукової підготовки. В статті пропонуються інноваційні технології навчання з використанням методу поліцейського квесту при проведенні практичних занять з дисципліни "Оперативно-розшукова діяльність".

Автори наголошують, що особливої ваги у професійному становленні майбутнього фахівця оперативного підрозділу мають знання спеціальної тактики, методичних рекомендацій, що визначають алгоритм дій оперативного працівника в конкретній оперативно-розшуковій ситуації. У статті автори зазначають, що знання необхідні для успішного виконання завдань та доручень на проведення пошукових, оперативно-розшукових заходів, НС(Р)Д поділяються на юридичні, психологічні, криміналістичні, оперативно-тактичні. Фундамент майбутнього фахівця оперативного підрозділу становлять оперативно-тактичні, що включають: знання з організації і тактики здійснення оперативно-розшукових заходів у відповідній оперативно-розшуковій ситуації, вміння моделювати, планувати, використовувати різноманітні прийоми та способи для створення сприятливих умов для успішної протидії злочинності; своєчасності, повноти, достовірності фіксації фактичних даних та використанню їх результатів в оперативно-розшуковому пізнанні.

При цьому активізація мотивації здобувачів вищої освіти в оволодінні професіоналізмом за обраною спеціальністю при вивченні дисципліни "Оперативно-розшукова діяльність" повніше всього розкривається в ділових іграх на практичних заняттях.

Якість підготовки значною мірою залежить від використання науково-педагогічними працівниками нових освітніх технологій. Акцент має бути зроблений не на оволодінні готувими знаннями, а на формуванні можливостей творчо, креативно підходити до виконання різноманітних завдань практичної діяльності. Традиційні лекційні, семінарські заняття можуть дати інформацію про ефективні методи розкриття, розслідування злочинів. Разом з тим, як їх використовувати і в яких ситуаціях, можливо ефективно навчити тільки в рамках практичних занять з використанням поліцейських квестів. Поліцейський квест, це насамперед форма моделювання майбутньої службової діяльності, імітація професійних умов, максимально наближених до реальних умов служби. Участь в ньому передбачає наявність у здобувачів достатнього рівня підготовки, що обумовлює необхідність використання цього навчального прийому для учасників навчального процесу, які мають належний рівень професійної підготовки, оволоділи дисциплінами: кримінальний процес, криміналістика, оперативно-розшукова діяльність. Обов'язковою умовою вдалого проведення поліцейського квесту є спільність дій учасників. У процесі дачі відповідей на поставлені запитання і вирішенні завдань вони не тільки самі навчаються, але і навчають один одного, обмінюються досвідом і знаннями. Спільність дій забезпечує те, що інформація, яка не була відома одному учаснику, або яку він забув, засвоюється в умовах підвищеної емоційності яка створюється, зокрема, завдяки командній роботі, а також дає можливість мобілізуватися і вирішувати нестандартні завдання.

Оперативний співробітник повинен відчувати психологічний стан, аналізувати, прогнозувати поведінку протилежної сторони (правопорушника); суттєве значення має формування у спеціалістів кримінальної поліції оперативно-тактичного мислення, уміння моделювати як розвиток злочину, так і поведінку об'єкта вивчення і спостереження. Процес оперативно-розшукового і криміналістичного пізнання вимагає від співробітника оволодіння прийомами аналізу, синтезу кримінальних інцидентів, а також уміння прогнозувати при розробці оперативно-розшукових і криміналістичних версій. Оперативно-тактичні знання включають систему умінь і навичок з організації і тактики проведення оперативно-розшукових заходів у відповідній оперативно-розшуковій ситуації, уміння моделювати, планувати, використовувати різноманітні прийоми і способи створення сприятливих умов для успішної протидії злочинності; своєчасності, повноти, достовірності фіксації фактичних даних і використанню їх результатів в оперативно-розшуковому пізнанні.

Ключові слова: оперативно-розшукова тактика, оцінка оперативно-розшукової ситуації, алгоритм дій оперативних співробітників, документування та реалізація матеріалів оперативної розробки, оперативно-тактичні знання, інноваційні технології навчання, моделювання, прогнозування, імітація професійних умов.

In the context of the operative-search tactics as the central institution of the operative-search activity the role and components of the professional readiness of the operative worker are considered. The processes of formation of a higher educational establishment with specific learning conditions graduate's professional qualities and, in particular, his/her operative-search training are researched. The innovative training technologies with the usage of the police quest method while conducting practical lessons from the discipline "Operative-search activity" are proposed in the article.

The authors state that the knowledge of special tactics, methodological recommendations which determine the algorithm of actions of an operative officer in a specific operational and search situation, plays a special role in the professional formation of the operative unit future specialist. In the article the authors indicate that the knowledge which is necessary for the successful execution of tasks and directives for conducting search, operative-search activities, covert investigative (search) actions can be divided into legal, psychological and operative-tactical ones. The background of the operative unit's future specialist is operative-tactical base, which include: knowledge of the organization and tactics of conducting operative-search actions in the relevant operative-research situation, ability to model, plan and use various techniques and methods in order to create favorable conditions for successful counteraction to crime; timeliness, completeness, reliability of actual data fixation as well as the usage of their results in operative-search cognition.

At the same time the activation of the higher education applicants' motivation for mastering professionalism in the chosen specialty while studying the discipline "Operative-search activity" is revealed most of all in business games during practical classes.

The quality of the training to a significant extent depends on the usage of new educational technologies by scientific and pedagogical staff. The emphasis should not be made on mastering the given knowledge itself but on formation of opportunities to fulfil various tasks of practical activity creatively and innovatively. Traditional lectures and seminars can give information about effective methods of disclosure and investigation

of crimes. However, it is possible to train effectively how to use them and in what situations only in the framework of practical training with the usage of police quests. The police quest is first of all a form of future service activity's modeling, imitation of professional conditions so closely connected with the real conditions of service as possible. Taking part in it prescribes that the applicants have a sufficient level of training, which grounds the necessity of this training method's usage for the participants of the educational process who have the appropriate level of professional training, have mastered the disciplines: criminal proceeding, criminalistics, operative- search activity. A necessary prerequisite for a successful police quest conducting is the commonality of the participants' actions. In the process of giving the answers to the questions and solving the problems they not only to learn themselves, but also to train each other, to exchange experience and knowledge. The commonality of actions ensures that the information which is unknown to one participant, or which has been forgotten by him, is absorbed in the conditions of increased emotionality, which is created, partially, through teamwork and also enables the mobilization and solving of non-standard tasks.

An operative worker should feel the psychological state, analyze, predict the behavior of the opposite party (the offender). The formation of operative-tactical thinking of criminal police specialists, the ability to model both the development of the crime and the behavior of the object of study and observation are of the significant importance. The processes of operative-search and forensic cognition require from the employee the ability to master the techniques of analysis, synthesis of criminal incidents as well as the ability to predict while developing operative-search and forensic versions.

Key words: operational-search tactics, assessment of the operational-search situation, algorithm of actions of operational employees, documentation and implementation of materials of operational development, operational-tactical knowledge, innovative training technologies, modeling, forecasting, imitation of professional conditions.

Постановка проблеми. В умовах реформування Національної поліції України, інших правоохоронних органів, судової системи ключовим питанням постає якість професійної підготовки кадрів для оперативних підрозділів. Перед спеціальними навчальними закладами системи МВС України стоїть завдання забезпечення максимальної готовності до виконання службових завдань випускниками освітньо-кваліфікаційних ступенів бакалавр, магістр. У числі дисциплін професійного спрямування ключова роль відводиться “Оперативно-розшуковій діяльності” та відповідним спецкурсам спеціалізації, що покликані забезпечити оперативно-розшукову підготовку випускників. Водночас, з набранням чинності Кримінальним процесуальним кодексом (2012 р.) та одночасним внесенням суттєвих змін в Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” по суті розпочався новий етап для теорії та практики оперативно-розшукової діяльності (ОРД). Насамперед, переосмислення ролі ОРД, її основних інституцій: оперативно-розшукової тактики, оперативного пошуку, оперативної розробки, агентурної роботи та ін. у процесі виявлення, попередження, припинення кримінальних правопорушень та забезпечення розслідування кримінальних проваджень. На часі також пізнання її сучасних завдань, тенденцій розвитку, механізму правового регулювання та нормативного забезпечення.

Метою статті є аналіз змісту, ролі оперативно-розшукової тактики та моделі випускника оперативно-розшукової спеціалізації у підготовці фахівців для підрозділів кримінальної поліції; аргументація доцільності запровадження інноваційних технологій навчання при проведенні практичних занять, у тому числі з використання методу поліцейського квесту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним розробкам із проблем оперативно-розшукової тактики в різні роки приділяли увагу відомі науковці-юристи: В.Г. Бобров, А.Ф. Возний, Д.В. Гребельський, А.Г. Лекарь, В.О. Лукашов, А.Г. Маркушин, В.Г. Самойлов, Г.К. Сінілов, С.О. Смирнов, В.С. Овчинський та ін. Окремим питанням тактики ОРД присвячені праці вітчизняних учених-юристів: О.М. Бандурки, Г.М. Бірюкова, В.І. Василичука, М.Л. Грібова, Е.О. Дідоренка, В.П. Євтушка, І.П. Козаченка, Я.Ю. Кондратьєва, Д.Й. Никифорчука,

М.А. Погорецького, В.Л. Регульського, Рижкова Е.В., М.Й. Сидоренка, Ю.Ю. Орлова та ін.

Виклад основного матеріалу. Застосування оперативно-розшукової тактики в питаннях викриття та забезпечення розслідування тяжких, особливо тяжких злочинів є беззаперечним фактом і необхідністю. Саме тут об'єктивно існують та присутні обставини (оперативно-розшукової ситуації) з елементами гострої боротьби, протистояння, пошуку істини владним суб'єктом (оперативний працівник, слідчий, прокурор) в умовах протидії і дезінформації з протилежної сторони, коли досягнення

мети потребує шифрування завдань, планів та конспірації дій учасників. Тактика відтворює надзвичайно складну, суперечливу природу особливого соціального явища – протистояння, де кожна із сторін має за мету досягнення протилежних цілей.

У цивілізованій, правовій державі правоохоронний орган просто зобов'язаний бути хоча б на декілька кроків вперед та вигравати цей двобій, тим самим забезпечувати непорушні права і свободи своїх громадян. В Україні є напрацьований практичний досвід(тактика та методика) оперативних та слідчих підрозділів щодо успішної протидії злочинності. У свою чергу, ряд об'єктивних факторів суттєво стримують та ускладнюють процес притягнення окремих членів злочинних угруповань до кримінальної відповідальності. Насамперед, це незавершеність реформування судової системи, органів прокуратури, корупційний чинник, кадрові проблеми в правоохоронних органах з причин відсутності сучасних критеріїв оцінки діяльності слідчого, оперативного працівника, зволікання з переходом на контрактну форму призначення керівників середньої та низової ланки, пострадянський синдром з “корупційним присмаком” щодо порядку (технології) погодження, отримання дозволів на проведення оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих(розшукових) дій, безвідповідальне виконання окремими прокурорами функцій процесуальних керівників, а звідси і слабка позиція сторони обвинувачення в суді, і зрозуміло, недостатнього фінансування оперативно-слідчих працівників, які виконують свої обов'язки в умовах серйозних професійних ризиків, відсутності їх реального соціального захисту та ін.

Практичний досвід розслідування тяжких злочинів доводить, що особливо організована злочинна діяльність добре маскується: внутрішній захист здійснюється переважно за рахунок дисципліни, зовнішній за допомогою корумпованих зв'язків, а обрана базова спрямованість діяльності організованих злочинних груп гарантує безпеку для виконавців цих злочинів. Важливе значення для успішного розслідування зазначених кримінальних проваджень має діяльність суб'єктів оперативно-розшукової діяльності та використання їх компетенції, визначеної Законом України “Оперативно-розшукова діяльність”.

Відомий вчений М.А. Погорецький констатує, що “... необхідність тактики у певних видах людської діяльності обумовлена наявністю протистояння сторони щодо дій суб'єктів цієї діяльності”. Що ж до поняття, то автор розділяє його на два аспекти, під першим з яких він розуміє спосіб практичної діяльності слідчого, прокурора, працівників оперативних підрозділів та захисника, а під другим – розділ науки криміналістика [1, с. 253].

Оперативно-розшукова тактика має витоки криміналістичної тактики і, як наслідок, співпадає з нею за цілим рядом ознак, бо спрямовані обидва види прикладної правоохоронної діяльності на схожі об'єкти (вчинений або підготовлюваний злочин) та реалізуються через спорід-

нені завдання кримінальної процесуальної та оперативно-розшукової діяльності. Насамперед, тактика - це категорія ОРД, що передбачає оцінювання оперативно-розшукової ситуації, способи дій, лінію поведінки суб'єктів цієї діяльності для досягнення мети попередження, розкриття злочинів, розшукової роботи (В.С. Овчинський, В.Е. Євмін, Н.П. Яблоков) [2, с. 198]. Зазначені положення реалізуються в тактиці розкриття та розслідування окремих видів злочинів. Мова йдеться про використання загальних методик, алгоритмів дій оперативних та слідчих працівників стосовно певної оперативно-розшукової ситуації. Отже, важливо вірно визначитися саме із спеціальною тактикою. Нині відомі науковці у галузі ОРД спеціальну тактику визначають, як систему рекомендацій, способів, прийомів вивчення та аналізу конкретного оперативного провадження; проведення оперативних комбінацій; застосування спеціальних засобів ОРД; документування та реалізацію матеріалів оперативної розробки; легалізацію оперативно-розшукової інформації тощо [3, с. 143]. Загальні методики та типовий алгоритм дій оперативного працівника має бути здобувачами ґрунтовно засвоєний для застосування у повсякденній службовій діяльності. Зокрема, Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні (2017 р.) визначає типові дії учасників слідчо-оперативної групи у разі надходження до органу, підрозділу поліції заяви чи повідомлення про кримінальні правопорушення та реагуванні на них [4].

Інституція оперативно-розшукової тактики та технологія викриття злочинних угруповань важлива на стадії документування та забезпечення досудового розслідування. Під документуванням розуміється сукупність оперативно-розшукових дій, спрямованих на виявлення та фіксацію фактичних даних, які мають значення для запобігання злочинам та їх викриття. В оперативно-розшуковій діяльності документування визначається як процес відображення в службових документах фактичних даних, отриманих у результаті проведення оперативно-розшукових заходів (ОРЗ). Це спосіб відтворення реальної картини злочинного діяння, з'ясування обставин злочинних подій для того, щоб прийняти правильне рішення щодо збирання фактичних даних, які допоможуть встановити істину. Зміст документування досягається шляхом здійснення оперативно-розшукових заходів, спрямованих на виявлення злочинів, які готуються або вчиняються, отримання інформації про причетних до них осіб, пов'язаної з їх діями, обставинами, а також вжиття конкретних заходів щодо запобігання і розкриття злочинів [5, с. 38]. Успішний процес викриття підозрюваних у вчиненні ретельно підготовленого злочину здійснюється завдяки правильній обраній слідчій та оперативній тактиці. В основі методології криміналістичної, оперативно-розшукової тактики лежить, окрім інших елементів, активне використання даних психології, логіки, педагогіки, а нині і кримінального аналізу, наукової організації праці та науки управління. Оперативні співробітники при виконанні доручень на проведення НС(Р)Д застосовують оперативні комбінації: упорядковану сукупність взаємопов'язаних та взаємообумовлених прийомів тактики. У досягненні виконання запланованих заходів можливо отримати результат, лише за умови професіоналізму оперативного працівника, його комунікативним якостям та бездоганним володінням психологією спілкування з населенням.

Оперативний працівник має відчувати психологічний стан, аналізувати, прогнозувати поведінку протилежної сторони (правопорушника); суттєве значення має набуття фахівцями кримінальної поліції оперативно-тактичного мислення, вміння моделювати як розвиток кримінальної події, так і поведінку об'єкта вивчення та спостереження.

Процес оперативно-розшукового та криміналістичного пізнання вимагає від співробітника оволодіння прийомами аналізу, синтезу кримінальних інцидентів та вмінням прогнозувати при побудові оперативно-розшукових, слідчих версій. Оперативно-тактичні знання включають систему умінь і навичок з організації і тактики здійснення оперативно-розшукових заходів у відповідній оперативно-розшуковій ситуації, вміння моделювати, планувати, використовувати різноманітні прийоми та способи створення сприятливих умов для успішної протидії злочинності; своєчасності, повноти, достовірності фіксації фактичних даних та використанню їх результатів в оперативно-розшуковому пізнанні.

Аналіз практики розслідування та документування створення злочинної організації засвідчив, що слідчі та співробітники оперативних підрозділів стикаються з певними об'єктивними труднощами. До основних із них слід віднести такі: складність встановлення істинних цілей, які можуть бути досягнуті за допомогою створення злочинної організації, продуманість, зухвалість злочинів, ретельне їх планування за часом і місцем, досить складний спосіб вчинення злочину, що включає значну кількість осіб та чіткий розподіл між ними ролевих функцій, тривале, ретельне і приховане спостереження за об'єктом злочину; гарне технічне оснащення та озброєність членів організованої групи [5, с. 38].

Оперативно-розшукова тактика розробляє прийоми і рекомендації здійснення тактичних оперативних заходів і операцій, як затримання або знешкодження озброєних злочинців, ліквідації бандитських угруповань, реалізації комплексних оперативно-розшукових заходів та НС(Р)Д. Моделювання, як елемент тактики, виконуючи пізнавальну роль, дозволяє визначити коло осіб, причетних до вчинення злочину членами організованої групи. Зокрема, уявна модель кримінальної події формується у свідомості оперативного працівника на основі отриманої інформації. Прогнозування використовується для вироблення правильної програми дій і прийняття управлінських рішень, що забезпечують досягнення найкращих результатів при виконанні завдань протидії організованій злочинності. Як справедливо зазначають науковці, тут важливо використовувати дуже продуктивний прийом проектування схем поведінки раніше пізнаних людей в аналогічній ситуації на осіб, що становлять оперативний інтерес [6, с. 120].

Модель підготовки фахівця у вищих спеціалізованих навчальних закладах для підрозділів кримінальної поліції визначається в освітньо-кваліфікаційних характеристиках. Її реалізація включає ґрунтовну оперативно-розшукову підготовку майбутніх фахівців для оперативних підрозділів Національної поліції України. Оперативно-розшукова підготовка розглядається нами, насамперед, як система знань і умінь працівника підрозділу кримінальної поліції по реалізації компетенції, визначеної Законом України "Про ОРД". Якість підготовки значною мірою залежить від використання науково-педагогічними працівниками нових освітніх технологій. Акцент має бути зроблений не на оволодіння готовими знаннями, а на формування здатностей творчо, креативно підходити до виконання різноманітних завдань практичної діяльності. Традиційні лекційні, семінарські заняття можуть надати інформацію про ефективні методи розкриття, розслідування злочинів. Однак, як їх застосовувати і в яких ситуаціях, можливо ефективно навчити тільки в рамках практичних занять з використанням поліцейських квестів [7, с. 156]. Поліцейський квест, це насамперед форма моделювання майбутньої службової діяльності, імітація професійних умов, що максимально наближені до реальних. Участь у ньому передбачає наявність у здобувачів достатнього рівня підготовки, що обумовлює доцільність використання цього навчального прийому для учасників навчального процесу, які мають належний рівень професійної підготовки, опану-

вали дисципліни: кримінальний процес, криміналістика, оперативно-розшукова діяльність. Обов'язковою умовою вдалого проведення поліцейського квесту є спільність дій здобувачів. У процесі надання відповідей на поставлені запитання та вирішення завдань вони не тільки самі навчаються, а й вчать одне одного, обмінюються досвідом і знаннями. Спільність дій сприяє й тому, що інформація, яка була невідома одному учаснику, або яку він забув, засвоюється і запам'ятовується в умовах підвищеної емоційності, яка створюється, зокрема, і завдяки командній роботі, а також дає змогу мобілізуватися і вирішувати нестандартні завдання.

До числа вмінь та навичок, що отримають здобувачі за результатами участі у поліцейських квестах з навчальної дисципліни "Оперативно-розшукова діяльність" належать такі: своєчасного, повного і точного виконання оперативним працівником вказівок слідчого при огляді місця вчинення кримінального правопорушення; проведення першочергових оперативно-розшукових заходів та участі в невідкладних слідчих діях; проведення особистого пошуку та застосуванні інших оперативно-пошукових заходів для отримання оперативно-значущої інформації; опитувань різних категорій осіб, які становлять оперативний інтерес; підготовки документів на проведення оперативних та оперативно-технічних заходів; підготовки оперативно-розшукових та процесуальних документів для проведення оперативно-розшукових заходів та НСРД; виконання доручень слідчого за кримінальними провадженнями при безвісному зникненні особи; планування та проведення заходів оперативного ініціативного пошуку щодо виявлення та розслідування злочинів проти життя та здоров'я, власності, у сфері незаконного обігу наркотиків; складання спільних слідчо-оперативних планів виконання доручень слідчого на проведення НСРД; заповнення оперативно-статистичних бланків, карток для постановки особи, предмета на оперативний облік; оперативних планів для розслідування кримінальних проваджень; участі в проведенні оперативних комбінацій, спеціальних операцій; участі в проведенні заходів, слідчих(розшукових) дій щодо осіб, які підозрюються у вчиненні вбивств, розбоїв, грабежів та інших загально кримінальних злочинів; встановлення психологічного контакту з джерелами інформації, що становлять оперативний інтерес; заходів з розпізнавання осіб (за фотографіями, орієнтуваннями, суб'єктивним портретом та ін.), предметів та фактів, що становлять оперативний інтерес, на основі встановлення їх групової належності або тотожності за відомими властивостями, ознаками та прикметами; проведення опитувань із застосуванням елементів легендування та ін.

Висновок. Узагальнення досвіду працівників оперативних підрозділів є основоположною ланкою оперативно-розшукової тактики, оскільки автоматично виокремлює найбільш ефективні дії з припинення, розкриття злочинів. Особливої ваги у професійному становленні майбутнього фахівця оперативного підрозділу мають знання спеціальної тактики, методичних рекомендацій, що визначають алгоритм дій оперативного працівника в конкретній оперативно-розшуковій ситуації.

Аналіз практичної діяльності підрозділів кримінальної поліції та багаторічний досвід роботи авторів у цій сфері дозволяє стверджувати, що знання необхідні для успішного виконання завдань та доручень на проведення пошукових, оперативно-розшукових заходів, НС(Р)Д поділяються на юридичні, психологічні, криміналістичні, оперативно-тактичні. Фундамент майбутнього фахівця оперативного підрозділу становлять оперативно-тактичні, що включають: знання з організації і тактики здійснення оперативно-розшукових заходів у відповідній оперативно-розшуковій ситуації, вміння моделювати, планувати, використовувати різноманітні прийоми та способи для створення сприятливих умов для успішної протидії злочинності; своєчасності, повноти, достовірності фіксації фактичних даних та використанню їх результатів в оперативно-розшуковому пізнанні.

Активізація мотивації здобувачів вищої освіти до набуття професіоналізму за обраною спеціальністю при вивченні дисципліни "Оперативно-розшукова діяльність" найповніше розкривається в ділових іграх на практичних заняттях. При проведенні занять у формі поліцейського квесту науково-педагогічні працівники повинні враховувати опорні знання: "загальні юридичні", "психологічні" й "технічні", які мають бути сформовані у здобувачів вищої освіти ще до вивчення навчальної дисципліни "Оперативно-розшукова діяльність".

Безумовно, що засвоєння знань має передувати формуванню вмінь. А за достатньо поширеними, традиційними уявленнями, вміння мають трансформуватися у навички, що забезпечує високу результативність навчання, водночас сучасний освітній процес передбачає формування гнучкої(запрограмованої природою), пошукової поведінки майбутнього фахівця кримінальної поліції в динамічному світі, що постійно змінюється.

Проведення занять із використанням поліцейського квесту вимагає від науково-педагогічного працівника напруженої роботи як на підготовчому етапі, так і в ході проведення квесту. Такі заняття необхідно проводити принаймні бінарно, а якщо ситуаційні завдання складні і мають міждисциплінарний характер, то слід планувати проведення викладачами суміжних кафедр.

ЛІТЕРАТУРА

1. Погорецький М.А. Співвідношення криміналістичної та оперативно-розшукової тактики в контексті нового КПК України. *Реформування системи кримінальної юстиції в Україні: кримінально-правові, кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми*: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 10-річчя Ірпінської фінансової юрид. акад. та 80-річчя з дня народження відомого вченого – криміналіста сучасності, д.ю.н., проф. Бахіна В.П. Ірпін, 2012. 372 с.
2. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / [Є. М. Моїсєєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.]. Київ, 2009. 310 с.
3. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі (розшукові) дії (Загальна частина). / [Василинчук В.І., Никифорчук Д.Й., Черней В.В. та ін.]. Київ ДП "Розвиток", 2013. 236 с.
4. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 575 від 07 липня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>.
5. Недопущення типових помилок документування діяльності організованих злочинних груп: метод. рек. МНД УП БОЗ при РНБО України, ГПУ, НАПУ. [М.В. Гребенюк, І.І. Тупеляк, О.Б. Комарницька та ін.]. Київ, 2018. 84 с.
6. Тактика оперативно-розшукової діяльності : навч.метод.посіб. / за заг. ред. Д.Й. Никифорчука. Київ, 2015. 325 с.
7. Кудерміна О.І. Використання сучасних освітніх технологій у професійно-психологічній підготовці правоохоронців. *Юридична психологія та педагогіка*. 2011. №1. С.151- 160.